Dinsdag 22 Juni 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 3932

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad. Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

700 Vliegtuigen bombarderen Krefeld.

Friederichshafen de nacht tevoren aangevallen.

Heden daglicht-aanval van U.S.A. toestellen op Ruhrgebied.

Napels weer tweemaal getroffen.

Te Londen is mededeling ontvangen, dat alle Amsterdamse Joden naar Poe... zijn weggevoerd. Dit is het slot van de liquidatie der Joden in Nederland.

WAARSCHUWING AAN ITALIAANSE VOLK.

De radio van Algiers waarschuwde het Italiaanse volk, dat de luchtaanvallen der Geallieerden, die grotendeels beperkt zijn gebleven tot de havens, zich thans zullen uitbreiden naar het binnenland. De omroeper zeide: „Indien gij uw fabrieken wilt sparen en Italië na de oorlog hersteld wilt zien in de positie die het toekomt, eist dan vrede, demonstreert voor vrede" (Londen, (AP) 21.6).

HEVIGE AANVAL OP KREFELD.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„In de afgelopen nacht vielen onze bommenwerpers in grote sterkte de industrie-stad Krefeld aan. Bij het begin van de aanval was er enige bewolking, doch later werd het weer helder. De eerste rapporten geven te kennen, dat de aanval zeer hevig en geconcentreerd was. Gevechtsvliegtuigen op patrouillevluchten boven Frankrijk en België vielen spoorwegobjecten en het vijandelijke vliegveld te Poix aan. Een vijandelijk vliegtuig werd vernield. 44 Bommenwerpers en 1 gevechtsvliegtuig worden vermist".

Krefeld ligt op 16 kilometer ten Westen van de Ruhr. De stad heeft een bevolking van 170.000. Er zijn staalfabrieken, kolenmijnen en belangrijke chemische fabrieken. Speciale pantserplaten voor vliegtuigen worden er gemaakt. Ook worden er valschermen gemaakt voor de Duitse luchtmacht in de grote textielfabrieken. Krefeld is een belangrijk spoorwegcentrum voor het verkeer van het Ruhrgebied naar het Westen. De laatste aanval van de Raf op het Rijnland werd uitgevoerd op 16 Juni, toen 14 bommenwerpers verloren gingen (Londen, (AP) 22.6).

AANVAL VAN DE RAF OP FRIEDERICHSHAFEN.

De schade in het Ruhrgebied.

James Long seint uit Londen:

Met zware Lancasters bestookte de Royal Airforce in de afgelopen nacht voor de eerste maal Friederichshafen, diep in het Zuiden van Duitsland. De bekendmaking, die betrekkelijk laat door het Britse Ministerie van Luchtvaart werd uitgegeven, zeide, dat grote schade is toegebracht aan een der grootste Duitse fabrieken voor radio-localiseer-toestellen. Het communiqué zeide: „Luchtfoto's, die heden genomen zijn, tonen aan, dat alle hoofdgebouwen zijn getroffen en hevige schade is aangericht".

Friederichshafen ligt aan het Meer van Constantza aan de overzijde van Zwitserland waarover tijdens de nacht golven van vliegtuigen vlogen. De omvang van de aanvallende strijdmacht werd niet te kennen gegeven, doch slechts 3 bommenwerpers worden vermist.

Tegelijkertijd deelde het nieuwsbureau van het Ministerie van Luchtvaart mede, dat meer dan duizend acres (404 ha. of meer dan 4 vierkante kilometer) in Wuppertal verwoest werden door de aanval, welke de Royal Airforce op 29 Mei deed. Dit werd vastgesteld uit gemaakte luchtfoto's. „De schade is daar thans bijna zo groot als in Düsseldorf, een stad die tweemaal zo groot is. Geen enkele industrie-stad in Duitsland is tot nu toe zo volledig van de kaart geveegd".

Op 19 Augustus 1940 werd uit Bern gemeld, dat Britse bommenwerpers de Zeppelin fabrieken te Friederichshafen hadden aangevallen. Dit werd nooit bevestigd door de Britten en de bizonderheden, die hedenavond door het Ministerie van Luchtvaart werden verstrekt, maakten geen melding van enige vroegere aanval op de stad. Het nieuwsbureau van het Ministerie van Luchtvaart zeide, dat de Duitsers aan het begin van de oorlog te Friederichshafen ophielden met het vervaardigen van Zeppelins. Later begonnen de Zeppelin-fabrieken met het maken van radio-localiseertoestellen.

Foto's, die heden van de fabrieken genomen werden, tonen aan, dat alle hoofdgebouwen, de hangar van 300 meter lang en 60 meter breed inbegrepen, getroffen werden en dat sommige „zeer ernstig beschadigd zijn". Verscheidene onderdelen van de toestellen werden in de vroegere hangar in elkaar gezet. De fabrieken werden nog steeds uitgebreid en een halfvoltooide werkplaats werd ook getroffen (Londen, (AP) 21.6).

Het Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende beeld van de overige schade in het Ruhrgebied, welke door verkenningen is waargenomen.

Düsseldorf: 100 Acres [40 ha.] zijn nog vernield behalve de 1000-1500 acres [4 tot 6 vierkante kilometer], die tevoren als verwoest werden opgegeven na de aanval van 11 Juni. Deze acres, „een der meest onmisbare gebieden van geheel Duitsland", bevatten veel van Düsseldorf belangrijkste fabrieken. De hoofdgebouwen werden beschadigd in de Schiss-Defries fabriek, de grootste werkplaatsen voor het maken van machinewerktuigen in geheel Duitsland. Ernstige schade werd aangericht aan de gemeentelijke gasfabrieken en de electrische centrale.

Bochum: Een belangrijk deel van de middenstad werd verwoest in de nacht van 12 Juni. Voltreffers werden geplaatst op het centrale spoorwegstation en op het centrum van de trambanen. De staalfabrieken werden beschadigd.

Oberhausen: „Zeer hevige schade" werd aangericht in het middelpunt en het Noorden van de stad in de aanval van 14 Juni. Vele fabrieks- en openbare gebouwen werden vernield; de zinkplatenfabriek, de gemeentelijke electricitits-fabrieken en het depôt van de trambanen werden ernstig beschadigd.

Van de wapen- en locomotievenfabrieken van Schneider, die op 19 Juni te **Le Creusot** bestookt werden zeide het Ministerie van Luchtvaart: „Volgens gemaakte verkenningen wordt aangetoond, dat meer dan 30 grote of middelgrote gebouwen beschadigd werden en dat de branden Zondag nog woedden". Het Ministerie zeide, dat de aanval „een noodzakelijke stap was om de slag van het Ruhrgebied tot het Ruhrgebied beperkt te houden en te beletten, dat de zware industrieën van den vijand worden verspreid". Intussen zeide Radio-Parijs: „Niettegenstaande de regen woedden 's morgens nog verschillende branden te Le Creusot". Hierdoor wordt te kennen gegeven hoe omvangrijk de branden moesten zijn. Het aantal doden bedraagt 250 — aldus de radio — doch men vreest, dat het nog de 300 zal bereiken. Over de Duitse radio zeide het DNB, dat Duitse soldaten hulp bieden bij het opruimen van het puin.

„Maar hoe verder men de stad binnenkomt des te groter is de vernieling. Avenue's, boulevards, straten en pleinen door de bommen gelijk gemaakt. Af en toe kan men nog de ontploffingen van tijdbommen horen" (Londen, (AP) 21.6).

Officieel wordt medegedeeld, dat de 3 bommenwerpers, die als vermist werden opgegeven van de aanval op Friederichshafen, veilig zijn geland. De Raf verloor dus geen enkel toestel bij haar diepe penetratie in Duitsland (Londen, (AP) 21.6).

Het nieuws van vandaag.

De toestand aan het Russische front bleef gespannen, doch betrekkelijk kalm op deze tweede jaardag van de Duitse inval. De Russische luchtmacht zette evenwel haar bombardement voort op de vijandelijke vliegvelden en aanvoerwegen en hielp een antwoord geven op de vraag, die iedereen zich stelt: „Waarom hebben de Duitsers dit jaar nog niet aangevallen?" (zie blz. 1).

Bekwame waarnemers zijn namelijk van mening, dat de gecombineerde aanvallen van de Geallieerde uchtstrijdkrachten uit het Oosten en uit het Westen het Reich zodanig schade hebben toegebracht, dat het niet durft een nieuwe aanval te doen.

De AP-man in Londen seint enkele bizonderheden omtrent de schade in Duitsland — vooral in het Ruhrgebied — gelijk verstrekt door het Ministerie van Luchtvaart (blz. 1).

Tevens werd bekend gemaakt dat in de nacht van Zondag op Maandag bommenwerpers van de Royal Airforce een krachtige aanval gedaan hebben op Friederichshafen, waar vroeger luchtschepen werden gebouwd maar thans andere belangrijke fabrieken staan. Geen enkel vliegtuig ging daarbij verloren.

De aanval, die in de afgelopen nacht op Duitsland werd uitgevoerd, is echter veel heviger geweest dan die van de voorgaande nacht. Krefeld in het Rijnland was het hoofddoel en volgens de aanvankelijke rapporten werd zeer hevige schade aangericht. 44 Bommenwerpers keerden niet naar hun Engelse bases terug (blz. 1).

Ook de aanvallen op Italië duren voort. Napels werd tweemaal aangevallen en voort nog enkele plaatsen ten Zuiden ervan. Reggio di Calabria en San Giovanni werden ook bestookt door vliegtuigen uit het Midden-Oosten en een waarschuwing, die door Radio-Algiers werd uitgezonden zeide, dat de bombardementen zich meer naar het binnenland zullen uitbreiden (blz. 1).

In Algiers komen vandaag de 13 leden van het Franse Comité voor de Nationale Bevrijding weer bijeen. De toestand is erg gespannen omdat Generaal De Gaulle zijn eisen ingewilligd wil zien of anders dreigt te zullen vetrekken (blz. 3).

Moeilijkheden worden ook gemeld uit de Verenigde Staten waar een half milioen mijnwerkers opnieuw in staking is en de staalfabrieken als gevolg daarxan reeds haar productie moeten verminderen (blz. 3). Voorts kwam het in Detroit tot een ernstige twist tussen blanken en kleurlingen. Er vloeide bloed en de Regering was gedwongen troepen te zenden om het opstootje te onderdrukken (blz. 3).

Over het Britse cabinet handelt een artikel van Maandag. Men kan eruit lezen hoe het ontstaan is, wat de functies van den Premier zijn, hoeveel Ministers er eigenlijk zijn, wat hun titel is enzovoorts. Belangwekkend is dit wel omdat zo dikwijls het Britse cabinet ter sprake komt, dat men er ook meer van dient te weten. Op de achterpagina dan: Het Britse Cabinet.

DE EERSTE BESLISSENDE NEDERLAAG VOOR DE DUITSERS.

Een officiële Russische verklaring, die door Radio-Moskou werd uitgezonden bij de tweede jaardag van de Duitse aanval op Rusland, zeide, dat de Duitse nederlaag bij Moskou „een beslissende gebeurtenis was in Wereldoorlog II en de eerste beslissende nederlaag van de Duitsers" (Londen, (AP) 21.6).

EEN VERKLARING VAN CORDELL HULL OVER RUSLAND.

De volgende verklaring werd door den Noordamerikaansen Staatssecretaris Cordell Hull, uitgegeven: „Morgen 22 Juni is het de tweede jaardag van de nazie-aanval op de Sovjet-Unie. Voor een periode van twee jaren hebben de strijdmachten van de Sovjet-Unie op dappere wijze hun land verdedigd tegen den aanvaller. In twee grote zomer-offensieven zijn de nazies er niet in geslaagd hun doel — de vernietiging van het Rode leger — te bereiken. Nu de derde zomer begint vinden de nazie-legioenen aan het Oostfront tegenover zich millioenen Russische soldaten, goed uitgerust en met een hoog moreel, bereid niet alleen om aan elke aanval het hoofd te bieden, doch ook om den indringer terug te werpen. Het past, dat wij heden weer onze bewondering uiten voor de moed en zelfopoffering, die door het gehele volk van de Sovjet-Unie betoond is in de succesrijke verdediging van zichzelve en hun land en in het doen van zulke grote bijdragen aan de uiteindelijke volledige nederlaag der machten van agressie" (Washington, (AP) 21.6).

DE RUSSISCHE MISSIE IN GIBRALTAR.

Een Russische militaire missie onder leiding van twee Klonels is in een speciaal vliegtuig uit Noord-Afrika te Gibraltar aangekomen (La Linea, (AP) 21.6).

VON ARNIM ZENUWZIEK.

De Londense „Star" deelde mede, dat Generaal Jürgen von Arnim onder de hoede van een psychiater gesteld is om te worden behandeld voor een stoornis in het zenuwstelsel, tengevolge van het piekeren over de nederlaag van zijn leger in Tunis. Hij zou lijden aan waanvoorstellingen en voortdurend onder observatie zijn. Een specialist beschreef de angstpsychose van Von Arnim als een zenuwstoornis, erger dan neurasthenie (zenuwzwakte). Deze ziekte wordt veroorzaakt door grote bezorgdheid, vrees of beide (Londen, (AP) 21.6).

NOODLANDING VAN PANAGRA-VLIEGTUIG.

De Panagra deelde mede, dat een van haar lijnvliegtuigen, hetwelk vanmorgen uit Lima vertrok naar het Noorden, nabij Talara een noodlanding gemaakt heeft. De 16 inzittenden, waaronder 14 passagiers, bevinden zich in veiligheid (Lima, (AP) 21.6).

BRIEF VAN PANTELLERIANEN.

67 Itaiaanse burgers van het eiland Pantelleria, dat door de Geallieerden bezet is, hebben een brief getekend, welke aan den Geallieerden Commandant werd gezonden. Hierin veroordelen zij „de twee waanzinnigen, Hitler en zijn trouwenvazal Mussolini" en doen zij een beroep op de Geallieerden „ om de Europese tuin te redden" (Gealleerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 21.6).

2 Jaar Duits-Russische Oorlog

DEZE LENTE BRACHT GEEN HERHALING VAN HET DUITSE WANHOOPSOFFENSIEF.

Nieuwe Russische heroveringen in het zicht.

Terwijl de verdrijving van de naziefascisten uit Tunis een feit is geworden, schijnt het, dat er ook in Zuid-Rusland schot in komt, en de Sovjetlegers op het punt staan, de nazies en hun trawanten te verdrijven uit het laatste stukje van Noord-Caucasus, dat zij nog in hun bezit hadden: het Kuban-gebied.

Maanden lang, practisch gesproken sedert de winter ten einde is, was de oorlog in Rusland van een bewegingsoorlog vrijwel overgegaan in één positie-oorlog, en voor tal van mensen was dit op zich zelf reeds een aangename verrassing. Immers, afgaande op de ervaringen der twee vorige jaren vreesden velen, vooral de pessimistisch gestemden, dat zich het alternatief zou herhalen. Tweemaal hebben wij het beleefd, dat in lente en zomer de Duitsers aan de winnende hand waren, in de winter de Russen, en de pessimisten vreesden, dat zich dat dit maal zou herhalen, en de Duitsers, als de wintermaanden eenmaal voorbij waren, wederom zouden beginnen met een offensief op grote schaal en zouden herwinnen, wat zij in de afgelopen winter verloren hebben, of zelfs méér dan dat winnen.

Mensen, die groter vertrouwen hebben in Russische organisatie en die meer over de Russische evolutie gelezen hebben dan wat er zo al in de dagbladen pleegt te staan, waren optimistischer gestemd, en hoopten, dat ditmaal lente en zomer niet alleen geen hernieuwing van het Duitse offensief zouden brengen, maar zelfs een voortzetting, zij het misschien in langzamer tempo, van het winter-offensief der Sovjet-legers.

En het begint ernaar uit te zien, dat deze optimisten gelijk zullen krijgen Aan de Duitsers heeft het niet gelegen; zij hebben inderdaad krampachtige pogingen gedaan om het verloren terrein te herwinnen, en zijn het een offensief na het andere begonnen. Maar behalve in de eerste lentedagen, toen zij erin slaagden, Charkov en omgeving te hernemen, heeft het hun niet gebaat: hun legers hebben zich de koppen bloedig gestoten op de Russische verdediging.

En thans zijn klaarblijkelijk de Russen aan de beurt, en terwijl zij in het centrum en het noorden van hun lange front de linies als het ware aanhoudend aftasten om te zien of zij niet ergens een zwak punt vinden, zetten zij in de Kubanstreek alles op het spel om de „as"-strijdkrachten daar definitief te slaan en of te vernietigen of over de nauwe zeestraat tussen het vasteland en de Krim te drijven, maar in ieder geval: het Kuban-gebied te bevrijden, en daarmee een einde te maken aan de voortdurende bedreiging der naaste petroleum-velden en -leidingen.

De tijd werkt met de Russen mede. Zij hebben indertijd het grootste gedeelte van hun industrie in het thans door de Duitsers bezette gedeelte van Rusland gered en compleet — machines en personeel overgebracht naar het Oeralgebied.

Zij concentreren en oefenen nieuwe legers: zij produceren geweldige hoeveelheden bewapening: hun luchtkrachten groeien onophoudelijk, en via het noorden en via de Perzische Golf ontvangen zij groeiende hoeveelheden Noordamerikaans oorlogsmateriaal, grondstoffen en voedingsmiddelen.

En juist waar zij in dit opzicht in het voordeel zijn, zijn de Duitsers in het nadeel. De nazies zijn op de bodem hunner reserves aan het komen, zowel aan soldaten als aan arbeiders voor de fabrieken: wij weten het uit de krampachtige pogingen, welke zij doen om in de bezette landen met geweld mensen te recruteren. En ook hun transportsysteem, dat in al die oorlogsjaren niet vernieuwd is en maar gebrekkig gerepareerd, omdat de oorlog zelf vóór alles ging, begint nu de gevolgen van die slijtage te ondervinden, terwijl het bovendien in het Westen grote verliezen lijdt door de Geallieerde luchtaanvallen, in het Oosten door de Russische guerrilleros.

En tegelijkertijd begint het in Duitsland meer en meer te haperen aan grondstoffen. De Russische bronnen grondstoffen achter het Oeral-gebergte zijn onuitputtelijk en bevatten practisch gesproken alles, behalve rubber. En voor dat artikel doet Rusland wat Duitsland doet, en meer. Bovendien staat voor sommige grondstoffen ook Noord-Amerika achter Rusland. Maar Duitsland heeft niemand.

Het hierboven geformuleerde contrast tussen de Russische en de Duitse middelen en vooruitzichten verscherpt zich aanhoudend, en wettigt de hoop, dat nu de lente plaats maakt voor de zomer, het niet Duitsland zal zijn, dat herovert wat het verloor in de wintercampagne 1942-43, maar Rusland, dat nieuwe stukken herovert van het in de zomer van 1941 en 1942 verloren.

En vooral, als intussen nog de lang verwachte Geallieerde invasie van het Europese vasteland begint!

Het zou dwaas zijn Duitsland te onderschatten.

Hier en daar vraagt men zich verbaasd af, hoe het mogelijk is, dat Duitsland, ondanks de ontzettende materiaal-verliezen op de slagvelden en ondanks de bombardementen van zijn fabriekssteden door de Geallieerde luchtkrachten, nog steeds voldoende oorlogs-materiaal kan produceren om stand te houden. Er is wel geen enkele Duitse fabrieksstad, die niet reeds gebombardeerd is, en de grote industriële districten zijn zó herhaaldelijk gebombardeerd, dat men ze ziet als puinhopen.

En tòch heeft Duitsland nog steeds vliegtuigen. Hoe kan dat?

Het schijnt, dat Duitsland tot op zekere hoogte, en voor zover zijn beperkter gebied dat toeliet, het Russische voorbeeld gevolgd heeft, en een groot gedeelte zijner industrie heeft overgebracht naar afgelegen gebieden, waar zij veiliger is tegen Geallieerde luchtaanvallen.

Een groot gedeelte bevindt zich waarschijnlijk in Polen en Silezië, waar de nabijheid van de Silezische kolenmijnen een groot voordeel moet zijn. En een ander gedeelte is waarschijnlijk onder de grond gekropen, onder dikke, voor brisant-granaten en

bommen onbreekbare cement-lagen.

Op de Franse kust bestaan hele onderaardse havens voor duikboten, naar de Geallieerde bekend is: in de industriële gebieden van West-Duitsland zal met de zware nijverheid gedeeltelijk hetzelfde geschied zijn, en het is zelfs niet uitgesloten, dat de Duitsers met hun uitstekende technische fantasie en organisatie voor bepaalde kleinere schepen als motortorpedoboten en duikboten onderaardse werven gebouwd hebben, en zó hun productie op peil houden.

Naar dergelijke installaties zullen de halsstarrige arbeiders uit de bezette gebieden stellig niet gezonden worden, maar waarschijnlijk zullen daar alleen betrouwbare Duitse arbeiders te werk gesteld worden om aldus het geheim zo veel mogelijk te bewaren.

Dat wil natuurlijk niet zeggen, dat de Geallieerde luchtaanvallen op de Duitse nijverheid geen resultaten opleveren. In de traditionele, bovenaardse industrie-gebieden van Duitsland wordt natuurlijk óók nog steeds gewerkt, en bovendien is de schade, welke de Geallieerde luchtaanvallen vooral aanrichten onder het Duitse transportwezen, enorm.

De bedoeling van het bovenstaande is dan ook uitsluitend, het uithoudingsvermogen van Duitsland te verklaren door de mogelijkheid of zelfs waarschijnlijkheid te opperen, dat bepaalde sleutel-industriën voor oorlogsdoeleinden zich bevinden in afgelegen streken waar zij werken voor het Russische front, en dat andere, betrekkelijk veilig onder de grond werkend, de oorlogsproductie gaande houden.

Het gevaarlijke oorlogswerk.

In de stad Lübeck staat een merkwaardig monument, dat door de Duitsers is opgericht ter nagedachtenis van een... spion, die in de Tower van Londen werd doodgeschoten in November 1914.

Dit is in zoverre uiterst merkwaardig, dat het vermoedelijk het enige aan een spion gewijde monument ter wereld is. Spionnen zijn niet het soort lieden, waarover men schrijft of die onderscheiden worden of voor wie monumenten worden opgericht.

Het monument in Lübeck looft de nagedachtenis van een zekeren Carl Hans Lody, reserve-officier van de Duitse Marine, die in Engeland betrapt werd op spionnage en tot de dood door de kogel veroordeeld.

Wanneer deze oorlog zal zijn afgelopen, zullen er heel wat van dit soort monumenten in Duitsland kunnen verrijzen, wanneer men tenminste voornemens is den betrapten en dood-geschoten spion met een gedenkteken te eren!

De nazies hebben een uitgebreid en uitstekend functionerend spionnage systeem, maar de beste organisatie ter wereld wordt nog altijd gevormd door „M. I. 5", het Engelse Intelligence Department.

Onlangs reisden twee Noordamerikaanse G-men van Washington naar Londen, teneinde aldaar ingewijd te worden in de methoden, welke Engeland heeft ontwikkeld om een perfect spionnage-systeem te bestrijden, en deze beide Noordamerikanen, door hun werk bij het Criminal Investigation Department voor geen geruchtje vervaard, erkenden rondweg nog nooit in hun leven een zo doelmatig opgezette contra-spionnage-organisatie te hebben gezien.

De opgave, spionnen in een vijandelijk land te brengen en hen hun werk daar te laten verrichten en daarentegen de vijandelijke spionnen uit eigen land weg te houden, is voor een land uiterst moeilijk. Het is een spelletje van kat en muis, dat zal doorgaan tot de oorlog voorbij is.

Gedurende Wereldoorlog I werden er regelmatig spionnen door het onzijdige Nederland heen over de Belgische grenzen gesmokkeld en telkenmale werden Duitse patrouilles bij de neus genomen door behulpzame Nederlanders en Belgen, die de Geallieerde zaak als een rechtvaardige erkenden en het hunne wilden doen om de Geallieerden te doen zegevieren.

De onder stroom staande prikkeldraadversperring.

Kolonel Nicolai, de Duitse spionnage-chef, liet de gehele grens onder stroom zetten, wat voor de spionnen en voor hen, die bereid waren hen te helpen, een enorm probleem betekende. Het was natuurlijk voor de Duitsers onmogelijk een dergelijke uitgestrekte grens gedurende vierentwintig uren pet etmaal dag na dag gedurende jaren voortdurend onder stroom te houden en het werd een speciaal soort arbeid uit te zoeken, wanneer de prikkeldraadversperringen langs de grenzen niet onder stroom stonden. Tal van dappere lieden vonden hun dood in de electrische versperringen......

Toch moest het werk gedaan worden en men vond er al spoedig iets op, om de zet der Duitsers waardeloos te maken. Sommige spionnen lieten zich over de grenzen rollen in speciaal gedroogde vaten van hout, welke volkomen isolatie boden. Anderen trokken door de prikkeldraad-versperringen gekleed in rubber-kleren, welke ze op het naakte lichaam droegen onder hun gewone kledij. Deze wonderlijke „steppins" beschermden inderdaad de spionnen tegen de electrische stroom, doch elk rubberpak kon maar één keer worden gedragen. Zelfs het kleinste scheurtje of gaatje in het uitermate kwetsbare materiaal betekende onmiddellijk dood voor den spion, wanneer die de versperring aanraakte.

Deze dingen waren natuurlijk nuttig, maar het was ten slotte toch de bekende wreedheid van de Hunnen, welke de voornaamste troef in handen der Engelsen werd, wat betreft het breken door de electrische draadversperringen.

De dood aan de draad.

Teneinde Nederlandse en Belgische smokkelaars te overtuigen van het gevaar, dat de electrische versperringen opleverden, maakten de Duitsers er een gewoonte van de lichamen van hen, die de dood hadden gevonden bij een poging door de versperring te komen, in het prikkeldraad te laten hangen.

Het zien van een mensenlichaam, dat door electrische stroom is gedood, is op zijn minst genomen niet opwekkend en de Duitsers zorgden wel, dat de lichamen bleven hangen, tot alle lieden in de omgeving ze rustig hadden kunnen bekijken en doordrongen waren van het gevaar der versperringen.

Dit betekende nu voor de Duitsers een... tegenslag. Wanneer de stroom aanstond, bewegen de lichamen voortdurend. De Geallieerde spionnen, die voortdurend de versperring gadesloegen door sterke veldkijkers, zagen aan de onbeweeglijkheid der lichamen onmiddellijk, dat de stroom was uitgeschakeld.

De „vijfde colonne" en het gebruik van nazie-soldaten in buitenlandse uniformen tonen duidelijk aan, dat de Duitsers thans een nieuwe techniek hebben ontworpen. En wederom is er geen streek laag genoeg voor dit meest onbeschaafde aller volken! Speelgoedballonnetjes met vergiftige gassen gevuld en vergiftig snoepgoed, beide aan Poolse kinderen gegeven, tonen wel aan, op welke wijze het Duitse intellect zich te buiten gaat aan misdaad.

Als vrachtschepen vermomde duikboten.

Wanneer er intelligentie in actie moet worden gebracht, tegen de Duitse bestialiteiten in, kan men en volle vertrouwen op de Britse Intelligence Service. De Duitsers hebben nog nooit iets uitgevonden, dat zo knap in elkaar zat als de vermomde schepen der Britten: dozijnen duikboten kregen hun verdiende loon, doordat als vrachtboten vermomde oorlogsschepen plotseling het vuur openden op de Duitse duikboten, welke deze eenzame zwervers op de wereldzeeën praaiden voor een onderzoek der papieren.

De Hunnen waren niet biezonder gesteld op deze krachtdadige vernietigingsmethoden. Al spoedig begon de discipline aan boord van de duikboten te lijden.

De beroemde diepzeeduiker R. C. Miller dook eens naar een Duitse duikboot, welke door een Engels schip was geramd. Hij vond den kapitein in de commandotoren met een half dozijn kogels in zijn rug.

En niemand kan de Engelse contra spionnage beschuldigen van gebrek aan gevoel voor humor.

In 1914 werd een Duitse spion betrapt en terechtgesteld, maar de Engelsen gingen door met het zenden van spionnenberichten in zijn eigen speciale code. Volkomen onwetend omtrent het lot van den spion bleef Duitsland prachtige geldsbedragen overmaken aan het adres van den doden spion — als beloning voor de bedriegelijke berichten, welke de Britten naar Berlijn zonden. Dit geld gebruikte de Engelse contra spionnage-dienst om een auto te kopen voor een paar der Engelse spionnen... en deze werd „Muller genoemd ter herinnering aan den ongelukkigen Duitser, die na zijn dood nog zo welwillend bleef seinen naar zijn opdrachtgevers!

Zalige Innocentius V O. P.

Heden is het de naamdag van onzen Apostolisch Vicarius Mgr. Petrus Innocentius Verriet O.P., wiens kloosternaam die is van Paus Innocentius V O.P., † 1276.

Hieronder volgt hetgeen John Villiers Farrow, schrijver van „Damiaan de Melaatse" en Pageant of the Popes" over den Zaligen Innocentius V O.P. heeft geschreven („Pageant of the Popes", blz. 170):

„De wetgeving over de conclaven, welke Gregorius had voorgestaan, hadden zeer spoedig ten gevolge dat er een nieuwe Paus kwam. Innocentius V, vroeger bekend als Peter van Tarentaise, was een Fransman en een Dominicaans geleerde van grote faam, die behalve zijn geleerdheid ondervinding had als bestuurder; want Hij was zowel Aartsbisschop van Lyon geweest als Cardinaal-Bisschop van Ostia. Bij het aanvaarden van Zijn bestuur werden al zijn energieën ogenblikkelijk opgeëist door vredespogingen, pogingen, welke gericht waren op de gebieden van godsdienst en politiek. Hij zag, dat de eenheid van Grieken en Latijnen, gelijk te Lyon verkondigd, op een zwakke basis stond en het was Zijn streven om de tere unie te versterken.

Karel van Anjou verwelkomde de aanspraken van den nieuwen Keizer Rudolf van Habsburg niet en in die richting werd een twist waarschijnlijk geacht, welke Innocentius beslist wilde voorkomen. Hij was slechts 50 jaar oud toen een plotselinge dood veroorzaakt door een acute longontsteking, een einde aan Zijn activiteiten maakte na een pontificaat van slechts vijf maanden."

ARUBA.

MOEILIJKHEDEN OP ARUBA.

De G.P.D. deelt mede:

Een 70-tal schutters op Aruba heeft dienst geweigerd. De meesten onder voorwendsel, dat het eten hun niet smaakte en zij dus ook niet konden werken. Alhoewel op de ernst van zulk een weigering in oorlogstijd gewezen, hebben deze schutters in hun onkrijgstuchtelijk optreden volhard. Het is mogelijk, dat althans een deel dezer jonge mensen geen flauw begrip heeft van de ernst van het gepleegde misdrijf, maar vermoedelijk zal dit nu zij overgebracht worden van Aruba om berechte te worden snel tot hen doordringen. Staking in militaire dienst gepleegd is geen geoorloofde bezigheid maar een misdrijf, dat in tijd van oorlog zelfs met de dood gestraft kan worden. De mening, dat men nooit soldaat geweest is of dat de betrokkenen pas sinds kort soldaat zijn, neemt het feit niet weg, dat zij gewaarschuwd zijn en dat hun onbezonnen handelen, waarvoor geen enkele redelijke grond kan worden aangevoerd ernstige gevolgen voor hen na zich zal slepen.

BUITENLAND.

TWEE JAAR GELEDEN.

Juni 1941.

21. Duitsland verklaart de oorlog aan Rusland. De proclamatie van Hitler wordt op 22 Juni te 17.30 (Berlijnse tijd) over de wereld uitgezonden door Goebbels. Verklaard wordt o.a.: „wij (Duitsers) zijn noch Engelsen noch Joden. Onze taak is het Europa te beveiligen en dus allen te redden. Ik heb derhalve vandaag besloten het lot van het Duitse volk, van het Rijk en van Europa te leggen in handen van onze soldaten.

De eigenlijke oorlogsverklaring wordt bijna tegelijkertijd door Joachim van Ribbentrop afgegeven. Het wordt aan den Russischen Ambassadeur te Berlijn medegedeeld. Er wordt o.a. bij gezegd, dat met het oog op de bedreiging der Duitse grenzen door de legers van Rusland, Duitsland militaire verdedigingsmaatregelen nemen zal.

Finland en Roemenië zullen samen met de Duitse strijdkrachten oprukken.

Enige tijd na de oorlogsverklaring deelt Rusland mede, dat Engeland en Rusland het nu volkomen eens zijn.

Als motieven van de oorlogsverklaring geeft Duitsland nog op: de bezetting van Lithauen, Estland en de Boekowina; de grensaanvallen op Duitsland en een geheim Brits bondgenootschap met Rusland.

De Franse troepen verlaten Damascus, dat door Britse troepen wordt ingenomen.

De Verenigde Staten van Noord-Amerika delen Italië mede de consulaten op 15 Juli te sluiten.

22. Italië verklaart zich in oorlog met Rusland.

Turkije verklaart zich neutraal. Het heeft niet — aanvalsverdragen met Duitsland en Rusland.

Slowakije verscherpt de betrekkingen met Rusland.

Rusland kondigt de krijgswet af in alle grensstreken van de IJszee tot de Zwarte Zee, met inbegrip van de Baltische Staten en de streek rond Leningrad. Alle militaire jaarklassen van 1905 tot en met 1918 worden in actieve dienst geroepen.

23. De Duitsers bezetten Kolno, Lomza en de citadel van Brest-Litovsk. Men maakt gebruik van vlammenwerpers.

De Russische luchtmacht is actief in Oost-Pruisen. Een Russische poging om Koeningsberg te veroveren mislukt.

De Duitse aanval in het Oosten wordt geleid door 4 Duitse veldmaarschalken Siegmund Wilhelm List, Fedor von Bock, Walther von Reichenau en Gerd von Rundstedt.

Hongarije verbreekt de betrekkingen met Rusland.

In Madrid gooit een menigte de ruiten in bij het Britse gezantschap.

In andere Spaanse steden houden de Phalangisten demonstraties..

24. President Roosevelt belooft, dat de Verenigde Staten van Noord-Amerika alles zullen doen om Rusland te helpen.

Anthony Eden deelt in Engelse Lagerhuis mede, dat een militaire en economische missie naar Rusland zal gaan.

25. Zweden deelt mede, dat het toestemming heeft gegeven, dat een divisie Duitse troepen (ongeveer 15000 man) van Noorwegen uit via Zweden naar Finland mogen trekken.

26. In het door Rusland bezet Polen breken de Duitsers door de Russische verdedigingswerken heen.

27. Hongarije verklaart, dat de staat van oorlog bestaat tussen Rusland en Hongarije, omdat Russische vliegtuigen de Hongaarse steden Talabor en Kosice bombardeerden. De Hongaren vielen in antwoord hierop Russische steden aan.

Russische vliegtuigen bombarderen Constantza, Ploesti en nog andere Roemeense steden.

„ONVOORWAARDELIJKE OVERGAVE NIET VER MEER".

In een hoofdartikel aan de avond voor de tweede jaardag der Duitse invasie van de U.S.S.R. zeide „Pravda", dat de onvoorwaardelijke overgave van den vijand niet ver meer is. Tegelijk waarschuwde het blad, dat Hitlers opnieuw uitgeruste legers nog een groter macht vormen. „Pravda" zeide, dat de vijand „de nadering van een ernstige vergelding voelt" en dat „de wanhoop de Duitsers zou kunnen drijven tot waanzinnige ondernemingen". Hieraan werd toegevoegd: „Wij staan voor nieuwe beslissende slagen" (Moskou, (AP) 21.6).

Ernstig dispuut tusschen blank en zwart in Detroit.

Mijnstaking in de V. S. neemt ernstige vormen aan.

Verwoede strijd tusschen guerrilla's en nazies in Joegoslavië.

DE CRISIS IN ALGIERS.

Noland Norgaard seint uit Algiers: De bedreiging van De Gaulle om Algiers te verlaten, indien de beslissing over de vraag wie het opperste militaire gezag in handen zou krijgen — hij of Giraud — ten nadele van hem mocht zijn, werd ternauwernood afgewend door het Franse Comité voor de Nationale Bevrijding. De crisis werd tot Dinsdag verlegd wanneer het Comité opnieuw bijeen zal komen.

De leider der Strijdende Fransen wijdde in de 3 uren lange vergadering van heden 2 uren aan het geven van een resumé der militaire situatie. Tevens deed hij opnieuw het voorstel, dat de Franse Opperbevelhebber — de post die Giraud thans bekleedt en wil blijven bekleden — ondergeschikt zal zijn aan het Comité en den Commisaris van Defensie. De Gaulle maakte ook duidelijk, dat hij het Commissariaat van Defensie verlangt onder een dergelijke regeling.

Het Comité steunde De Gaulle's voorstel voor een ogenblikkelijke stemming over zijn program in de eerste plaats omdat zelfs zijn eigen aanhangers in het Comité vóór alles een onherroepelijke breuk wilien voorkomen. Er is niets wat te kennen geeft, dat De Gaule zal afzien van zijn bedreiging om Algiers de rug toe te keren, tenzij zijn eisen worden ingewilligd.

Niettemin geloofde men in sommige kringen, dat de spanning vandaag iets minder is geworden.

Medewerkers van De Gaulle waren van mening, dat niets hem zou kunnen doen afzien van zijn hoop om Cimmissaris van Defensie te worden met grotere macht dan den Opperbevehebber en met gezag om de gewenste reorganisatie in het leger door te voeren langs moderne lijnen. Het eerste in deze richting zou zijn het ontslaan van de oudere veldcommandanten en eenider, die eens voor Vichy gebogen heeft. De Degaullisten beschuldigden Giraud ervan een feitelijk dictatorschap te zoeken door het gezag te oefenen over leger, marine, luchtmacht en politie en bovendien nog co-President te zijn van het Comité, waardoor hij dus ook nog zijn macht zou kunnen doen gelden in het burgerlijk regime. Vrienden van Giraud richten gelijksoortige beschudigingen aan het adres van De Gaulle.

Gelijk verwacht kon worden, gezien de beide leiders de leden kozen, is het gevoelen in het Comité vrijwel gelijkelijk verdeeld tussen de inzichten van Giraud en De Gaulle. Niets wijst er evenwel op, dat een hunner, met uitzondering van De Gaulle, een koppige houding zal aannemen waardoor de besprekingen zullen worden afgebroken alvorens een overeenkomst over de werkwijze is bereikt.

Na de vergadering van het Comité oefende een aanhanger van De Gaulle persoonlijk critiek op Gabriel Puaux, den nieuwen Resident Generaal van Marokko, omdat deze onlangs in een vraaggesprek zijn voorganger Generaal Noguès geprezen had. Noguès zit thans in Lissabon om er rust te nemen.

Men gaf te kennen, dat men de verwijdering van Puaux zal zoeken zodra de meer dringende queasties door het Comité geregeld zijn.

Volgens het beurten-systeem zal Giraud Dinsdag de vergadering van het Comité presideren (Algiers, (AP) 21.6).

NOORDAMERIKAANSE MIJNWERKERS WEER IN STAKING.

De ontginning der kolenmijnen is weer stopgezet en 500.000 Noordamerikaanse mijnwerkers zijn werkeloos. John Lewis en de Verenigde Mijnwerkers gingen voor de derde maal binnen twee maanden weer over tot de politiek van „geen contract, geen werk" nadat onderhandelingen met de exploitanten faalden. Er werd nog een achterdeur open gehouden voor de snelle hervatting der werkzaamheden onder het rechtstreekse toezicht der Regering en de volgende stap scheen te liggen aan den Secretaris van Binnenlandse Zaken, Harold Ickes, die de mijnen op 1 Mei onder Regeringstoezicht bracht. Medewerkers van Ickes zeiden, dat volgens zijn mening gisterenavond geen overhaaste maatregel het aflopen van de laatste opschortingstermijn kon voorkomen.

De exploitanten verklaarden Zondag na het afbreken der onderhandelingen, dat „geen mogelijkheid bestaat om tot een overeenkomst te geraken", zolang de mijnwerkers een extra-betaling van één dollar en dertig cent per dag eisen voor de tijd, dat zij onder de grond naar en van hun werk vervoerd worden (Washington, (AP) 21.6).

MOEILIJKHEDEN IN DETRIOT.

Het Noordamerikaanse leger moest ingrijpen in een strijd tussen blanken en zwarten te Detroit, terwijl meer dan 600 werden gearresteerd.

In een formele proclamatie droeg President Roosevelt gisterenavond aan de Federale troepen op om de stad binnen te rukken en binnen een uur — tegen middernacht — was de kalmte hersteld. 1100 Gewapende soldaten met helmen op hielpen de militie en de stadspolitie in het bewaren van de kalmte op de straten waar het bloed van blank en zwart had gevloeid.

Hedenmorgen om 2 uur E.W.T. maakte Brigadier Generaal William Guther, die de leiding had over de troepen, bekend, dat men geen verzet had ondervonden en geen geweld had behoeven te gebruiken. Toezicht werd vandaag gehouden op de publieke vervoermiddelen, aangezien de gevechten op de trans zo uitgebreid waren geworden, dat de bestuurders geweigerd hadden te werken.

Burgemeester Edward Jeffries droeg heden echter op aan alle employee's van de transportdiensten om naar het werk terug te keren. Heden heeft het leger een onderzoek ingesteld. Er heerst echter reeds drie jaar lang onrust tussen de blanke en gekleurde inwoners van deze belangrijke industrie-stad (Detroit, (AP) 22.6).

NOORDAMERIKAANSE STAALFABRIEKEN VERMINDEREN DE RODUCTIE.

De staalfabrieken begonnen de werkzaamheden te beperken als gevolg van de staking van 500.000 mijnwerkers, terwijl de Noordamerikaanse Secretaris van Binnenlandse Zaken, Harold Ickes, heden confereerde met de leiders van de Verenigde Mijnwerkers: John L. Lewis, John O'Leary, John Owens en Percy Tetlow.

200.000 Mijnwerkers delven geen kolen in Pennsylvania. In West Virginia hebben 130.000 het werk neergelegd. In Illinois zijn 32.500 werkeloos. Voorts staakten nog: In Kentucky 47.000, in Alabama 22.000, in Virginia 23.500, in Ohio 21.000, in Tennessee 10.000, in Indiana 8000, in Oklahoma 6000, in Colorado 6680, in Wyoming 4100, in Utah 3300, in Iowa 20000, in New Mexico 1800 en in Montana 1300.

Zonder kolen kan de staalproductie niet voortgezet worden. De grootste staalproducent van het land, de Carnege Illinois Corporation, en de derde grootste, Republiek, verminderden de productie van hun hoogovens in de districten van Birmingham en Pittsburgh. Volgens Ickes hebben de stakingen het land reeds een productie van 11 milioen ton kolen gekost (Washington, (AP) 21.6).

HERLEEFDE GUERRILLA-KRIJG IN JOEGOSLAVIË.

Henry Jameson seint uit Londen: De guerrilla-krijg in de woeste bergen van Joegoslavië is zo bitter geworden, dat Hitler gedwongen werd zijn beste troepen en grote aantallen vliegtuigen in de strijd te werpen in een poging de openingen aan zijn invasie-kusten te stoppen. Dit werd niet slechts medegedeeld door de Joegoslavische Regering in Londen, doch ook door de communiqué's van de as. Deze gaven toe, dat nazie-troepen met steun van de Luftwaffe van andere fronten worden gehaald om te vechten tegen krachtige guerrilla-troepen van Generaal Mihailovitsj, die de berghellingen omzette in bloedige slagvelden.

De Duitsers richten de aanval op de sterkte der patriotten in de Durmitor-bergketen en rond Foca, aldus de bekendmaking van de Regering. Men zeide ook, dat de strijd reeds vijf weken duurt en alles overtreft wat de Duitsers ooit in Joegosavië ondernomen hebben, doch ten koste van grote verliezen voor zichzelf.

De nazie-troepen en die hunner vazallen zouden in groten getale worden opgeruimd door de guerrilla-legioenen. Grote gebieden zijn geheel omringd door de nazies om den Tsjetniks en partijgenoten van alle ondergrondse hulp verstoken te houden. Niettemin breidt de strijd zich voortdurend uit.

Teneinde de druk op de Montenegro-sector te verlichten zouden Serbische en Croatische patriotten een nieuw offensief geopend hebben in het gebied van Lika. Verwoede gevechten zijn in voortgang en na grimmige gevechten veroverden de guerrilla's de belangrijke stad Knin. Rond Mrko Jic in Bosnië, waar de Duitsers reeds weken geleden beweerden de rebellen geheel te hebben opgeruimd, worden nieuwe gevechten gerapporteerd. Door de Joegoslavische Regering werd bericht ontvangen, dat 300 Duitsers in dat gebied werden gedood tijdens hevige gevechten, die drie dagen duurden. Aan de hoofdspoorlijn tussen Zagreb en Beograd zouden de patriotten gedurende de laatste 80 dagen honderd wagons hebben vernield. Verschillende daarvan waren geladen met ammunitie (Londen, (AP) 21.6).

ENGELANDS EERSTE MARTELAAR.

Heden is het de feestdag van een van de nationale heiligen van Engeland, St. Albanus. In tegenstelling met Nederland, dat zijn nationale heiligen verwaarloost, zijn Engelands heiligen zijn trots en kracht. Het aantal kerken den Heiligen Albanus gewijd is ontelbaar.

Als het ware symbolisch doet in onze tijd aan een Engelse vereniging „St. Albanus en St. Sergius" die lang voor Wereldoorlog II de toenadering tussen Engeland en Rusland bevorderde.

Heilige Albanus en Sergius, bidt voor Engeland en Rusland.

Heilige Willibrordus, geboren uit Albanus' geestelijk kroost, bidt voor Nederland.

TSJANG KAI SJEK LEIDER VAN OFFENSIEF TEGEN JAPAN?

De diplomatieke correspondent van het Zondagsblad „The People" zeide over de vorming van een nieuw Commando in Oost-Azië, dat Tsjang Kai Sjek mogelijk zal worden gekozen om het Geallieerde offensief tegen Japan te leiden. De correspondent zeide, dat deze veronderstelling gebaseerd is op inlichtingen „uit gewoonlijk betrouwbare bronnen". Voorts zeide hij, dat Tsjang Kai Sjek in dat geval zou worden bijgestaan door hooggeplaatste Britse, Noordamerikaanse en Nederlandse marine- en leger-officieren. De kennis, die de Generalissimo heeft van de Japanse strategische tactieken — aldus de correspondent — is ongeëvenaard na deze meer dan vijf jaar lang bestreden te hebben. In officiële kringen werd geen commentaar geleverd (New Delhi, (AP) 21.6).

GENERAAL RAWSON CONFEREERT MET STORNI.

Generaal Arturo Rawson confereerde 20 minuten lang met Segundo Storni, den Argentijnsen Minister van Buitenlandse Zaken. Dit was het eerste formele contact van den Generaal met een lid van de nieuwe regering sedert bij aftrad als tijdelijk President na een dag als zodanig gediend te hebben. Niets werd bekend gemaakt over het onderwerp van de bijeenkomst. Storni ging daarna ogenblikkelijk naar het regeringsgebouw om een onderhoud te hebben met Rarimez. Later zeide Storni, dat het bezoek van Rawson, wien hij beschreef als „een oud vriend", slechts een vriendschapsbezoek was. Van andere zijde wordt vernomen, dat Rawson misschien spoedig op een speciale missie naar de Verenigde tSaten van Noordamerika zal vertrekken (Buenos Aires, (AP) 21.6).

DE HEER EN MEVROUW
Van de Stadt
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon
JOHAN WILLEM.
Penstraat 20. 21 Juni '43.
1901)

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** De Duitsers zonden de grootste strijdmacht van de laatste weken in een aanval op Londen en Britse doelen aan de kust. Enige schade werd in Londen aangericht aan particuliere woningen en er werden enkele slachtoffers veroorzaakt. De waarnemers zeiden, dat niet meer dan twee of drie nazie-vliegtuigen bij de nachtelijke aanval het gebied van Groter Londen bereikten.

— **Londen: Officieel wordt medegedeeld, dat Duitslands Ruhrgebied hedenmorgen door Noordamerikaanse bommenwerpers werd aangevallen. Noordamerikaanse bommenwerpers deden ook aanvalen op doelen in België. De aanval volgde kort op het nachtelijk bombardement op Krefeld waarbij meer dan 700 zware bommenwerpers door de Raf werden gebruikt.** den de operaties van hedenmorgen. Geallieerde gevechts-eskaders steunden de operaties van hedenmorgen.

— **Stockholm:** Berichten uit Noorwegen deelden mede, dat 400 Duitse soldaten op 10 Juni verdronken toen het Duitse schip „Birka" van 3000 ton voor de Noorse kust nabij Trondheim tot zinken werd gebracht. Men zeide, dat 400 andere manschappen werden gered. Geen biezonderheden werden verstrekt omtrent de oorzaak van het zinken.

— **Londen: Aneta deelde mede, dat de laatste Joden uit Amsterdam door de Duitsers zijn gedeporteerd naar Polen. Hierdoor is de deportatie van de gehele Joodse bevolking van Nederland voltooid.**

— **Londen:** Reuters meldde, dat tot nu toe 1304 doden geteld werden onder de slachtoffers van de aardbeving in Anatolië.

— **Cairo:** Sir James Grigg, de Britse Minister van Oorlog, is in Cairo aangekomen.

— **Algiers: Het Franse Comité van de Nationale Bevrijding kwam vandaag bijeen om een nieuw voorstel te overwegen, dat door de Verenigde Staten en Groot Britannië gedaan werd. Dit voorstel is, dat Giraud Opperbevelhebber zal blijven van de Franse strijdkrachten in Noord-Afrika, tenminste zolang Frans Afrika basis is voor de militaire operaties der Verenigde Landen.**

— **Washington:** De Noordamerikaanse Secretaris van Marine Frank Knox zeide op een persconferentie, dat voortgang wordt gemaakt in de voorbereidingen voor een Geallieerde invasie van Europa.

— **Prins Bernhard is zo juist in Canada aangekomen.**

Wie regeert Engeland?

De Britse regering telt wel 60 ministers, waarvan slechts weinigen ook in het cabinet zitten.

Downingstreet 10 is een cadeau van Robert Walpole ± 1720.

Valt één lid, heel het cabinet valt dan mede.

Cabinet uit Geheime Raad des Konings ontstaan.

Een der interessantste hoofdstukken uit de geschiedenis van het Britse parlement, zo terecht „de moeder der parlementen" genoemd (het ontstond al in 1239, korte tijd na de Magna Charta), is dat over de oorsprong en de betekenis van het cabinet.

De Britse regering bestaat eigenlijk uit vijftig à zestig ministers, van wie er echter slechts twintig of dikwijls nog minder deel uitmaken van het cabinet.

Het cabinet in zijn tegenwoordige vorm is niets anders dan de vroegere geheime raad des konings, de zg. „Privy Council", in miniatuur.

Er is een tijd geweest, dat de Britse koningen, wanneer zij zich in moeilijkheden bevonden, hun geheime raadslieden, de „privy councillors" bijeenriepen, om met hen een oplossing voor deze moeilijkheden te zoeken. Na verloop van tijd echter bleek, dat de „Privy Council" een veel te groot en omslachtig instituut was voor een snelle afhandeling van de lopende zaken en daarom maakten de vorsten het zich langzamerhand tot een gewoonte, om practisch slechts kleine groepen van raadslieden te consulteren, waarmede dus het systeem van een cabinet werd ingevoerd.

Algemeen beschouwt men de „Cabal", aldus genoemd naar de beginletters van de namen der vijf Ministers, Clifford, Ashley, Buckingham, Arlington en Lauderdale, uit de tijd der Stuarts als den onmiddellijken voorloper van het cabinet.

Tijdens de regering van Willem III (1689 — '94) begon echter het moderne cabinet eerst vaste vormen aan te nemen en uit die tijd dateert dan ook de benaming van „**cabinet council**", cabinetsraad, waaronder men verstond de kleine groep van verantwoordelijke Ministers, die in besloten kring in het cabinet des konings vergaderen.

Willem III was gewoon deze zittingen van de cabinetsraad persoonlijk bij te wonen en ook koningin Anna (1702 — '14) hield deze gewoonte in ere. Pas toen George I het bewind in handen nam in 1714, kwam er een breuk in deze traditie. Koning George immers en ook zijn opvolger waren van geboorte Duitsers, die zo goed als geen woord Engels verstonden en daarom ook niet in staat waren de besprekingen te volgen.

Ministerkeuze naar de Partijen dateert van na 1700.

Het is niet altijd gewoonte geweest dat de regerende vorst zich bij de keuze van zijn Ministers beperkte tot één politieke partij. Sir Robert Walpole (± 1700) was de eerste, die het moderne partij-systeem invoerde en zijn Ministers uitsluitend recruteerde uit de gelederen van zijn eigen politieke partij, de Wighs.

Weliswaar is er sinds Walpole verscheidene malen een coalitie-regering aan het bewind geweest, maar deze regeringen hadden slechts een tijdelijke taak, zoals het cabinet, dat gevormd werd in de periode, die op de Wereldoorlog volgde het nationale cabinet MacDonald en nu het huidige van Winston Spencer Churchill.

Wie zijn de cabinetsministers?

Slechts een gedeelte der Ministers maakt volgens traditie rechtens deel uit van de cabinetsraad. De acht staatssecretarissen met den eersten minister, den kanselier van de schatkist, den lord-kanselier en den eersten lord der admiraliteit zijn steeds zg. cabinetsministers. Hetzelfde geldt voor den minister van handel, of zoals hij in Engeland genoemd wordt, den president van de „Board of Trade".

Soms komt het voor, dat een minister, in een nationale regering bijv., de rang heeft van cabinets-minister, terwijl hij in een volgende regering, die gevormd wordt door één politieke partij, die onderscheiding verliest. Dit hangt geheel af van het oordeel van den eersten minister, die uit het zestigtal ministers de zg. cabinetsministers kiest.

De Prime Minister.

Wettelijk bestaat er in Engeland geen eerste minister. Strict gesproken is hij de eerste lord van de schatkist „Prime Minister" is een titel, die door het gebruik bestaansrecht heeft gekregen, maar geen enkele wettelijke ondergrond heeft.

Overigens heeft het gehele cabinetssysteem in Engeland, hoe uiterst belangrijk het ook is, geen enkele geschreven wettelijke basis en zo wordt de Britse traditie van een ongeschreven constitutie in het cabinetssysteem vereeuwigd.

Wanneer het Britse cabinet komt te vallen, valt het steeds in zijn geheel. De nederlaag van een lid der regering in het lagerhuis is steeds de nederlaag van het gehele cabinet. De leer van collectieve verantwoordelijkheid is inhaerent aan het Britse regeringssysteem.

De Privy Council.

Boven werd er reeds op gewezen, dat het cabinet in zijn tegenwoordige vorm een miniatuur is van de vroegere „Privy Council". Daarom ontvangt ook thans nog iedere minister, die de rang van cabinetsminister krijgt, tevens de onderscheiding van „Privy Councillor" en hiermede tevens het recht, om de titel van „right honourable" te voeren.

Een minister kan echter natuurlijk ook „right honourable" zijn, zonder dat hij deel uitmaakt van het cabinet. Er zijn zelfs tal van „Privy Councillors", die deze titel alleen onvingen als een bewijs van erkenning van hun politieke of andere diensten. Genoemde onderscheiding legt hun generlei biezondere plichten op.

Eerst in 1914 kwam er een cabinetssecretaris en worden de verslagen bewaard.

Vóór 1914 had het Britse cabinet geen secretariaat, totdat de toenmalige minister, Asquith, het „committee of Imperial Defense" tot een cabinetssecretariaat maakte. In 1916 breidde Lloyd George, die toen eerste minister was, dit secretariaat nog aanmerkelijk uit en sindsdien worden alle officiële verslagen van de cabinetsbesprekingen bewaard. Deze verslagen zijn eigendom van den koning en de geheimhouding daarvan wordt door een eed van de leden van het cabinet en van ambtenaren der verschillende departementen verzekerd. Alleen met uitdrukkelijke toestemming van den koning en na voorafgaand overleg met den eersten minister kunnen zij worden gepubliceerd.

Sinds Sir Robert Walpole (1676 — 1745), die in velerlei opzicht de vader kan genoemd worden van het moderne cabinets-systeem, is het tot op de dag van heden gewoonte, dat het cabinet bijeenkomt in het huis, dat hij aan het Britse volk schonk, nl. Downing Street No. 10.

Het straatje is genoemd naar George Downing, een Engels staatsman uit de 17e eeuw, wiens voornaamste bezigheid was: Engeland in Den Haag te vertegenwoordigen, teruggeroepen te worden en dan wéér in Den Haag als vertegenwoordiger van Engeland terug te komen.

No. 10 kan niet bogen op architectonische schoonheid maar achter zijn deuren is ontelbare malen over het lot van het Britse rijk beslist.

Nederland.

EEN REDE VAN PRINS BERNHARD.

Prins Bernhard heeft een rede voor Radio-Oranje gehouden waarin hij zeide dat het goed gaat met de oorlogvoering. Hij besprak de grote overwinning in Noord-Afrika het verminderende duikboot gevaar, de fabelachtige wijze waarop de productie van allerlei oorlogstuig en van schepen in de Verenigde Staten stijgt. „Gij zult ervaren dat wat in Noord-Afrika is geschied de inzet is voor wat Winston S. Churchill noemde: de amphibieachtige operaties van biezonder stoutmoedige en gecompliceerde aard, die de invasie zullen begeleiden, de invasie die geen roemrucht avontuur zal zijn, doch een beslissende slag die direcht op de bevrijding der onderworpen volken is gemunt".

De Prins riep het Nederlandse volk op gereed te zijn, wanneer de invasie komt. Hij zeide dat de Nederlandse strijdkrachten en de mannen van de handelsvloot even hard verlangen naar het ogenblik der bevrijding als zij die in tijdelijk-bezet Nederland zijn. Vervolgens zette de Prins de belangrijkheid van de scheepvaart voor de invasie uiteen. Hij eindigde met de woorden: „omdat deze operaties plaats zullen hebben tegen bezette landen, zullen zij niet alleen voor de Duitsers doch ook voor u een verrassing zijn. Ik vraag u bij voorbaat: „wanneer zij komen, trekt dan geen voorbarige conclusies omtrent haar omvang. Wanneer het wat lang duurt dan geschiedt dit uitsluitend om van het succes verzekerd te zijn".

WRANG GRAPJE.

In Nederland vragen ze: „weet je waarom sigarettenpapier zo schaars is? Nee? Omdat het allemaal naar de slagers gaat om het vlees voor de klanten in te pakken". Wij lezen dit in Volk en Vaderland, dat dit „zure, akelige grapjasserij" noemt.

NOG ERGER DAN IN NOORWEGEN.

Het Stockholmse dagblad „Dagens Nyheter" levert commentaar op de herinternering van gehele Nederlandsregimenten door de Duitsers. Het blad schrijft o.a.:

„In Nederland gaan de Duitsers met hun schending van het internationale recht nog weer een stap verder dan in Noorwegen waar zij zich ermede tevreden stellen de bevolking in eigen land gedwongen arbeid te doen verrichten ten behoeve van de Duitse oorlogsmachinerie". Het blad uit zijn diepe verontwaardiging over „het verschrikkelijke lot dat de dappere bevolking van Nederland moet ondergaan".

SURINAME — BRITS GUYANA.

Gouverneur Professor Johannes C. Kielstra van Suriname heeft na zijn terugkeer van een kort bezoek aan zijn collega in Brits Guyana, medegedeeld dat beide Gouverneurs o.a. de voedselvoorziening van de twee gebieden hebben besproken, alsmede de grenshandel. De Gouverneur van Brits Guyana sprak de hoop uit verse vruchten en groenten uit Suriname te mogen ontvangen. Aan de officiële maaltijd werd de goede nabuurschap betoast. En heildronken werden uitgebracht op Koningin Wilhelmina en Koning George. Professor Johannes C. Kielstra heeft voor Radio Georgetown een rede gehouden, waarin hij o.a. zeide dat vele problemen van beide gebieden gelijkvormig zijn of parallel lopen o.a. dat van de voortdurende stijging van de lonen en van de prijzen.

DUIVENHOUDERS STOUTIGHEID.

De „Deutsche Zeitung für die Niederlanden" deelt mede dat vele duivenhouders in Noord-Brabant en Limburg voor den rechter zijn geroepen omdat zij het nazie-bevel hun vogels in te leveren niet hebben opgevolgd.

PRESSIE.

De „Deutsche Zeitung für die Niederlanden" schrijft dat de bezettingsoverheid in Nederland heeft bekend gemaakt dat de werkgevers ervoor verantwoordelijk worden gesteld dat hun werknemers van 19 jarige leeftijd zich doen inschrijven voor gedwongen arbeid in Duitsland.

NEDERLAND SPREEKT EEN WOORDJE MEE.

Het Nederlandse vlieg-eskader dat op zo succesrijke wijze arbeidt in het kader van het Britse kustcommando, zal, na een korte tijd van oefening, worden omgezet tot een bombardements-eskader. Het zal dan Mitchell-bommenwerpers vliegen instede van Lockheed Hudsons. Hetzelfde zal geschieden ten aanzien van het Nederlandse escader, dat van Australië uit opereert. Het Nederlandse escader in Engeland heeft tot nu toe meer dan 100.000 ton vijandelijke scheepsruimte tot zinken gebracht.

BOEREN-SABOTAGE.

„Volk en Vaderland" schrijft dat de Duitsers „alle reden hebben om vertoornd te zijn op de Orangistische boeren, die oogstpremies opstrijken en tezelfdertijd de voedselvoorziening zo veel mogelijk saboteren. Wanneer deze boeren hun plicht verzaken, dan is dit een misdaad die op fanatieke wijze moet worden uitgeroeid."

PERSONALIA.

Nadat de N.S.B.'er J. C. Krenning om gezondheidsredenen was afgetreden als waarnemend politie-president te Amsterdam is burgemeester E. J. Voute als zodanig aangewezen; benoemd tot: commandant van de beroepsbrandweer te Delft Kapitein J. A. Roelofsen; gewestelijk politie-president te Eindhoven: P. J. Kooymans; chef van de Staf van de politie bij het directoraat generaal van politie Mr. L. J. Broersen; procureur-generaal te 's Hertogenbosch Mr. Ir. N. J. van Leeuwen; burgemeester van Oude Pekela H. Taynier; idem van Neuzen G. H. Klomp; idem van Zuidwolde; W. Udema; idem van Delfzijl C. C. J. Welleman, idem van Maarn J. P. A. de Monyé; rechter te Breda Mr. C. A. A. M. Kroon; Abtenaar O. M. te Utrecht Mr. B. F. R. van Oppenraay; kantoorrechter te Hoorn Mr. W. J. Bolt.

Ontslagen als: burgemeester van Hulst B. A. T. H. M. Truffino, als burgemeester van Oostkapelle K. Fabias. Het college van B. en W. te Hilversum bestaat nu uit Jhr. Mr. E. J. B. M. von Boeninghausen (N.S.B.), T. Bakker wethouder voor sociale aangelegenheden, publieke werken (N.S. B.) (niet te verwarren met den vroegeren liberalen wethouder B. H. Bakker); W. C. M. Nijsen, wethouder van finaciën; Chr. H. J. Raad wethouder van onderwijs en weduwnaar burgemeester (N.S.B.) en H. Haverkate, wethouder (N.S.B.).

BUILENPEST.

In West-Java heerst builenpest. Op last van de Japanners zijn de besmette streken zoveel mogelijk ontruimd.

WEGENS DE OMSTANDIGHEDEN.

Er staan nu advertenties in de Nederlandse pers om de mensen te bewegen bloed af te staan aan zieken. De bloedgave die gevraagd wordt is minder dan normaal „wegens de omstandigheden waaronder het Nederlandse volk thans moet leven". Bovendien worden extra-rantsoenen vlees en eieren beloofd aan de bloedgevers. En nog enige andere tekenen van wat men „veranderde omstandigheden" noemt: in een financieel blad vraagt een bollenkweker per advertentie een makelaar die zijn clienten bollen als belegging wil verkopen. En de Beverwijker courant vertelt van een winkelier die geen huishuur in geld meer betaalt doch in natura: thee, koffie en boter.

ONGEACHT LEEFTIJD OF GEZONDHEIDSTOESTAND.

Dezer dagen zijn dertien Joden, die door Zuid-Holland „fietsen" gearresteerd evenals de mensen die hun onderdak hadden verleend. De deportatie der Amsterdamse Joden vindt regelmatig voortgang. Zij geschiedt in alphabetische volgorde. De Duitsers hebben verboden huizen of kamers van gedeporteerde Joden te betreden. De deportatie geschiedt ongeacht leeftijd of gezondheidstoestand.

GOEDE HULP.

De Australische minister van buitenlandse zaken heeft op een persconferentie uitdrukkelijk lof toegezwaaid aan Nederlandse vliegers en aan de Nederlandse koopvaardijvloot „die onbetaalbare diensten bewijzen aan de Australische oorlogsinspanning".

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di. 22 Juni:

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur tel. 553.

Shipping & Supplies: De Roos, tel. 417, Negropont 33A.

Scheepvaart Afdeling: Barends, tel. 440, Emmastad 24.

Dok-afdeling: v.d. Vecn, tel. 431.

Deze krant is gedeeltelijk ongecorrigeerd.